

Kulturdepartementet

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR ÖVER
UTREDNINGEN OM GRANSKNING AV STÖD TILL
CIVILSAMHÄLLETS DELBETÄNKANDE RÄTT MOTTAGARE
DEMOKRATIVILLKOR OCH INTEGRITET (SOU 2021:66)

Sammanfattande synpunkter och avgränsning

Jämställdhetsmyndigheten har anmodats att inkomma med synpunkter över Utredningen om granskning av stöd till civilsamhällets delbetänkande Rätt mottagare Demokrativillkor och integritet (SOU 2021:66).

Jämställdhetsmyndighetens yttrande är avgränsat till i huvudsak de frågor som rör myndighetens verksamhetsområde.

Jämställdhetsmyndigheten välkomnar betänkandet och utredarnas förslag och lämnar i övrigt följande synpunkter.

Risk för att beslutsorgan inte är förberedda på ökad personuppgiftshantering

Jämställdhetsmyndigheten menar att det är troligt att flera beslutsorgan, efter införandet av förslaget förtydligande om vilka personuppgifter som behöver samlas in för att pröva demokrativillkoren, bedömer att fler personuppgifter behöver samlas in än vad som idag sker. Mot denna bakgrund bedömer myndigheten, till skillnad från utredarna, att förslaget kan leda till merarbete för beslutsorganen.

Myndigheten ser en risk för att flera av beslutsorganen inte har en uppbyggd organisation för att fullt ut hantera känsliga uppgifter i enlighet med

dataskyddslagstiftningens krav, avseende exempelvis infrastruktur för överföring och lagring. Förändringarna kan innebära att beslutsorganen identifierar behov av nyrekryteringar inom kompetenserna IT, säkerhet eller dataskydd. Detta kan leda till att beslutsorganen får svårt att ställa om sina verksamheter till den 1 juli 2022 när ändringarna föreslås träda i kraft. Myndigheten kan inte se att utredarna för någon diskussion i betänkandet om hur snabbt beslutsorganen kan förväntas ställa om till de föreslagna reglerna vilket myndigheten gärna hade sett.

Högre krav på civilsamhällesorganisationerna

Utredarna konstaterar att civilsamhällsorganisationer efter införande av föreslagna ändringar kan komma att behöva hantera personuppgifter, ibland känsliga sådana, i högre grad än idag.

De organisatoriska och administrativa förutsättningarna för civilsamhällets aktörer varierar. Många av de organisationer som mottar de stöd Jämställdhetsmyndigheten fördelar är organisatoriskt mycket små och drivs av ett fåtal individer.

Ökad administration och krav på högre kompetens för att kunna efterleva lagstiftningen innebär i viss mån en ökad professionalisering av civilsamhället. Detta riskerar medföra att vissa organisationer väljer att minska eller avsluta sin verksamhet eftersom de upplever sig sakna nödvändig kompetens, något som kan leda till en minskning i mångfalden inom civilsamhället.

Risk för färre ansökningar samt konsekvenser för jämställdheten

Jämställdhetsmyndigheten ser en risk att det föreslagna kravet att medlemsavgifter i samtliga fall ska granskas av godkänd eller auktoriserad revisor kan leda till att vissa organisationer inte ansöker om statsbidrag.

Jämställdhetsmyndigheten kan, avseende statsbidrag för kvinnors organisering som myndigheten har i uppdrag att dela ut, konstatera att en del sökande organisationer väljer att ansöka om bidrag understigande den nivå som idag gäller för granskning av godkänd eller auktoriserad revisor. Givet myndighetens erfarenheter framstår det därför som troligt att en del organisationer skulle välja att inte ansöka om statsbidrag med den föreslagna ändringen kring revisorsgranskningen.

Om mindre organisationer väljer att inte ansöka om statsbidrag på grund av att de saknar nödvändiga administrativa eller ekonomiska resurser finns en risk att syftet med statsbidragen till viss del inte uppnås, nämligen att främja jämställdheten mellan kvinnor och män (jämställdhetsprojekt) och stödja kvinnors organisering i egna sammanslutningar (kvinnors organisering).

För Jämställdhetsmyndigheten

Lena Ag
generaldirektör

Robin Andersson
Jurist

I ärendets slutliga handläggning har ställföreträdande generaldirektör Lena Leed, chefsjurist Anna Tingbäck, chef för enheten för statsbidrag och utbildningsverksamhet Lena Bjurving, chef för avdelningen för stöd och samordning Carina Abréu, strategisk rådgivare Maria Skalin Alströmer och utredare av statsbidrag Kristian Green deltagit.